

Spodbude

Spoštovane bralke in spoštovani bralci, dragi prijatelji!

Vsak konec lahko pomeni tudi začetek nečesa novega! S to izdajo Spodbud ponovno končujemo neko obdobje skupnega ustvarjanja, vendar že trdno odločeni, da nadaljujemo novo, nikakor pa ne na novo.

Sprememba bo tokrat zame in za Vas, drage bralke in bralci, ki ste skupaj z nami rasli in se kalili v mednarodnih programih ter akcijah Evropskih skupnosti, že četrta. Morda se boste spomnili naših skupnih začetkov, ki segajo v leto 1997. Da, res, pred jubilejnimi 10 leti smo skupaj z vami in novoustanovljenim CPI v okviru projekta Phare VET Reform Programme in Slovenija izdali prve Spodbude, takrat še v angleščini, »Incentives« – Spodbude. Ker smo se prvič srečali z mednarodnim okoljem na projektni način, se nam je poimenovanje zdelo več kot primerno. Po koncu tega projekta smo Spodbude tako in drugače nadaljevali v okviru projekta MOCCA, spet isti skupaj, a tokrat že v slovenskem jeziku. Medtem je Slovenija v letu 1999 začela partnersko sodelovati v programih Evropskih skupnosti Socrates in Leonardo da Vinci in v okviru CPI ustanovila Službo za programe EU. Spet se je projekt končal in spet je bilo pred nami vprašanje: nadaljevati ali ne? Odločitev je bila lahka zaradi vaše odzivnosti za sodelovanje in prebiranje glasila. Skupaj, CPI in SPEU, ki se je pozneje preoblikoval v Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja, zdaj že zelo dobro znani CMEPIUS, smo nadaljevali z izdajanjem glasila. Predstavljali smo programske in vsebinske novosti za področje vzgoje in izobraževanja tako na ravni EU kot tudi nacionalni ravni. Vsebinsko smo vedno obogatili z vašimi in našimi skupnimi dosežki; tako smo, lahko bi rekli, »dober glas ponesli v skoraj vsako vas« oziroma vrtec, šolo, šolski center, fakulteto, ljudske univerze; povsod, kjer se ukvarjajo z izobraževanjem in usposabljanjem tako ali drugače. Medtem smo zoreli, postali članica Evropske unije; začetne težave in strah smo spremenili v izzive. In zdaj je pred nami spet trenutek za nov korak.

To je tudi trenutek za pogled nazaj in ovrednotenje našega skupnega, že desetletnega dela. Čas za aktivno življenje »pod

Med finskim predsedovanjem v letu 2006 je bila končana ena izmed raziskav o poklicnem in strokovnem izobraževanju ter usposabljanju (PSIU), izsledke pa so ocenili kot popotovanje proti skupnemu evropskemu prostoru PSIU. Začelo se je v letu 2002, in sicer z zavezo članic EU, takratnih kandidat in socialnih partnerjev, da bodo modernizirali in okrepili vlogo PSIU v Evropi (københavnski proces). V letu 2004 je Evropski center za razvoj poklicnega izobraževanja Cedefop nakazal, da je treba proces pospešiti, in to predvsem na nacionalnih ravneh. To je bil čas, ko smo na CPI s podporo evropskih sredstev začeli obsežno prenavo programov poklicnega in strokovnega izobraževanja. Državni razvojni program Slovenije predvideva odpravo neravnovesja med ponudbo programov izobraževanja in usposabljanja ter potrebami gospodarstva.

Center za poklicno izobraževanje je ob sodelovanju zavoda za šolstvo in drugih strokovnjakov razvil koncept prenovljenih programov, ki temelji na potrebah delovnega trga in na znanjih ter spretnostih v delovnem procesu. Usmerjen je torej v večjo zaposljivost, omogoča pa tudi dograjevanje izobrazbene poti v celotnem obdobju aktivnega delovanja. Programi so naravnani na zmožnosti (kompetence) posameznika, ki jih bodo dosegli s povezavo splošno-izobraževalnih in strokovnih vsebin, ki vključujejo tudi zmožnost komunikacije, podjetništva, informacijsko-komunikacijske tehnologije in strategij učenja. Potrebe delodajalcev so podkrepljene s povečanim obsegom praktičnega usposabljanja z delom, del programa pa oblikuje šola glede na lokalne potrebe. Vgrajujemo tudi možnost za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije; s tem povezujemo formalno in neformalno pridobljeno znanje. Programi so zgrajeni modularno in so kreditno ovrednoteni. Iz priloge k spričevalu bo jasno razvidno, katere module je opravil posameznik, kakšne kompetence zajemajo in koliko kreditov veljajo. Določene izbirne module, ki predstavljajo znanja neke kvalifikacije, lahko dijak opravi med rednim šolanjem ali pa kot odrasel. Hkrati krepimo sistem priznavanja znanj in spretnosti, pridobljenih na delovnem mestu ali

Gospa Majda Širok ob obisku ministra za izobraževanje, mladino in šport zvezne dežele Brandenburg iz Nemčije, gospoda Holgerja Rupprechta.

Gospa Metka Zevnik skupaj s sodelavci na predstavitvi vizije Centra RS za poklicno izobraževanje.

Založnik:

Center RS za poklicno izobraževanje in Center za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja - CMEPIUS

Glavna

in odgovorna urednica:

Danuša Škapin

Uredniški odbor:

Irena Hlede, Eva Jurman, Barbara Kunčič, Marja Medved, Tanja Logar, Danuša Škapin, Kristjan Zemljič

Oblikovanje in prelom:

Pro anima, d.o.o.
Irena Hlede

Fotografije:

Kjer ni drugače navedeno, so fotografije iz arhiva Centra RS za poklicno izobraževanje in CMEPIUS-a.

Lektor:

Tomaž Petek

Tisk:

Birografika Bori, d.o.o.

Naslov uredništva:

Center RS za poklicno izobraževanje
Ob železnici 16
1000 Ljubljana

e-pošta:

spodbude@cpi.si

spletne strani:

www.cpi.si
www.cmepius.si

ISSN 1580-5751

Vaši odzivi ostajajo naše spodbude, zato vas vabimo, da nam vsebino pomagata sooblikovati. Prosimo, da svoja mnenja, ideje in pobude pošljete na elektronski naslov: spodbude@cpi.si.

Uvodnika	1
Mehatronik - poklic prihodnosti	3
Biotehniška področja, najbolj učeča se okolja	5
Evropa za vseživljenjsko učenje	6
Aktualno	7

zvezdami Evrope« smo ob pregledovanju doseženih rezultatov dobro izrabili. To nam povedo ne samo zadovoljni obrazi v razredih, predavalnicah, podjetjih, ampak tudi številke. Poznavanje drugih držav, kultur, jezikov in načinov življenja postaja vedno bolj izobraževalna in poklicna nujnost. Pri tem pa ne smemo spregledati, da to sodelovanje bolj kot katero koli drugo hkrati omogoča razširjanje vedenja in poznavanja o nas, naši slovenski kulturi in življenju v Sloveniji.

O vsem tem smo skupaj pisali in predstavljali širši slovenski, občasno pa tudi evropski javnosti. Svoje znanje, spretnosti in izkušnje smo tako razširjali in s tem vzpodbudili predvsem tiste, ki želijo več in drugače od vsakdanjika. In ker so dosežki izjemni, želja nas vseh, da možnosti spremenimo v priložnosti, pa še večja, bomo na CMEPIUS-u tudi v prihodnje nadaljevali izdajo glasila, v katerem vas bomo še naprej obveščali o programih Evropske skupnosti in drugih pobudah, ki jih usklajujemo, ter vas spodbujali k nadaljnjemu vključevanju in sodelovanju v evropskih projektih in mobilnostih. Tudi zato, da ostanemo zvesti motu, ki smo ga izbrali in ki se glasi *Vezi brez meja*, kar dosledno uresničujemo skupaj s poslanstvom *S pomočjo mednarodnih programov odpiramo vrata izkušnjam*.

mag. Majda Širok, direktorica CMEPIUS-a

po drugih poteh zunaj šole. Po tej poti se lahko pridobi nacionalna poklicna kvalifikacija (NPK). Modularna zgradba programov omogoča, da bodo znanja in kompetence enakovredni, ne glede na pot, po kateri so bili pridobljeni.

Zaupanje delodajalcev v oceno učnega dosežka in izida izobraževanja je temeljno tako doma kot v tujini, zato je v rednem izobraževanju in v celotnem sistemu certificiranja nujno zagotoviti in spremljati kakovost. In prav vzpostavitev sistema kakovosti je trenutno poudarjena naloga CPI, ki jo opredeljuje tudi novi zakon o poklicnem izobraževanju.

Za uspeh reforme bodo ključni učitelji in izobraževalci v delovnem procesu. Letos poteka izobraževanje za uvajanje novih programov v šolah, kjer bodo jeseni začeli po novem. Svetovalci Centra za poklicno izobraževanje in zavoda za šolstvo imajo s šolami številna srečanja in želijo biti učiteljskim zborom in ravnateljem v močno strokovno oporo.

Predvidoma do leta 2011 bodo članice EU pripravile okvire nacionalnih kvalifikacij po modelu evropskega okvira kvalifikacij. Skupaj s kreditnim sistemom kakovosti bosta pridobljena izobrazba in poklic cenjena doma in prepoznana tudi prek slovenskih meja, kar bo posameznikom omogočalo zaposljivost doma in dostop do širokega delovnega trga evropske zveze.

Metka Zevnik, direktorica CPI-ja

Uredniški odbor Spodbud v tej zasedbi se s to številko poslavlja. Zahvaljujemo se vam za zaupanje. O nadaljnjih dejavnostih CPI-ja in CMEPIUS-a pa vas bomo še naprej obveščali.

MEHATRONIK – poklic prihodnosti

PRIPRAVA NOVIH PROGRAMOV S POMOČJO SREDSTEV

EVROPSKEGA SOCIALNEGA SKLADA (ESS)

DARE HRIBAR, CPI

Ko je Slovenija postala upravičena za koriščenje sredstev ESS, smo s pomočjo le-teh začeli s pripravljanim nekaterih novih programov, ki jih do tedaj v Sloveniji še ni bilo. Na področju računalništva še ni bilo izobraževalnega programa srednjega poklicnega izobraževanja, tako je nastal program Računalnikar, na področju mehatronike pa sta nastala dva nova programa, v pripravi je še tretji. Izobraževalni programi s področja mehatronike so nastali kot odgovor na potrebe gospodarstva v Sloveniji. Mehatronika je v gospodarsko razvitih sistemih prisotna že nekaj dese-

tletij, k nam pa je prišla z nekoliko časovnega zamika. Kakor koli že, sedaj je tukaj in gospodarstvo je besedo mehatronika sprejelo, še bolj pa je sprejelo filozofijo mehatronike. Pri mehatroniki ne gre za združevanje področij strojništva, elektrotehnike in informatike, pač pa za zlivanje teh področij v eno. Kar pomeni, da je potrebno tako združiti tudi poklice oziroma izobrazbo. Ne moremo več imeti treh ljudi, ki se ukvarjajo z eno stvarjo - potrebujemo eno osebo, ki nekako v pravi in zadovoljivi meri obvlada vsa področja, ki se zlivajo v mehatroniki. Nemalokrat slišimo, da so poklici na področju mehatronike poklici prihodnosti.

Na področju srednjega in višješolskega izobraževanja se izvajajo trije izobraževalni programi: Mehatronik operater, Tehnik mehatronike in višješolski program Mehatronika (zadnji je nastal s pomočjo sredstev PHARE). Oba programa na srednješolskem nivoju sta pripravljena v skladu z Novimi izhodišči za pripravo izobraževalnih programov, katerih glavne značilnosti lahko povzamemo v nekaj točkah:

- "razpredmetenje" (vsaj v strokovnem delu),
- povezovanje splošnih in strokovnih vsebin,
- integracija ključnih kvalifikacij,
- učno-ciljno načrtovanje,
- povezovanje teorije in prakse,
- praktično usposabljanje z delom (minimalno 24 tednov),
- izvedbeni kurikulum,
- odprti kurikulum,
- projektno delo,
- timsko delo...

Izobraževalni program Mehatronik operater je program srednjega poklicnega izobraževanja na IV. stopnji, izobraževanje traja tri leta, nastal je na podlagi poklicnega standarda Mehatronik operater/mehatroničarka operaterka. Dela, ki bi naj jih opravljal mehatronik operater, so izraz potreb gospodarstva. Mehatroniku operaterju naj bi privzgojili predvsem občutek za sredstvo, s katerim dela; da ga bo znal vzdrževati, poslušati, opravljati preventivne preglede, ter občutek za profesionalen odnos do sodelavcev in morebitnih zunanjih strank. Poseben poudarek pa je tudi na vzbujanju zavesti za proces vseživljenjskega učenja, saj se tehnologija izredno hitro spreminja.

Slovenske šole so začele program Mehatronik operater izvajati v šolskem letu 2005/2006. Prvo leto ga je izvajalo 5 šol (na Ptujju, v Velenju, Celju, Kranju in Novi Gorici), naslednje leto so ga začeli

izvajati na Ravnah na Koroškem, v Novem mestu, Ljubljani (SPTS Bežigrad) in Idriji, v šolskem letu 2007/08 pa bo predvidoma razvrščen še na dve šoli (v Kopru in Mariboru).

Na V. stopnji je na podlagi poklicnega standarda Skrbnik/skrbnica procesnih naprav-mehatronik/mehatroničarka nastal izobraževalni program Tehnik mehatronike. Program Tehnik mehatronike je poleg Tehnika oblikovanja prvi program srednjega strokovnega izobraževanja v Sloveniji, ki je nastal po novih izhodiščih, zato se izvaja kot poskus. Dijaki, ki bodo zaključili ta izobraževalni program, naj bi bili usposobljeni za širok spekter del in nalog, od programiranja in nastavljanja parametrov proizvodnih linij, sodelovanja v tehnoloških procesih, do konstruiranja enostavnih mehatronskih sklopov. Dobili bodo dokaj splošno izobrazbo s področij, ki jih združuje mehatronika, s tem da se bodo na svojem delovnem mestu skozi tehnološki proces specializirali za opravila, ki jih opravljajo. V delovnem procesu bodo preživeli najmanj štiri tedne.

Program je šel v izvajanje v šolskem letu 2006/2007 na 5 šolah, in sicer na Ptujju, v Velenju, Celju, Kranju in Ljubljani (SŠTS Šiška). V šolskem letu 2007/08 pa naj bi se izvajal še v Novi Gorici.

Višješolski izobraževalni program Mehatronika je nastal na podlagi poklicnega standarda Mehatronik tehnolog/tehnologinja. Inženirji mehatronike bodo usposobljeni za samostojno konstruiranje in projektiranje proizvodnih linij in mehatronskih naprav, od hidravličnih in pnevmatičnih izvršilnih členov z vsemi vrstami senzorjev do programiranja krmilnikov – skratka, gre za obravnavo celotnega mehatronskega sklopa. Poleg tega naj bi ti dijaki dobro obvladali vso potrebno programsko opremo za načrtovanje in konstruiranje mehanskih sklopov,

simulacijo električnih vezij, orodij za avtomatizacijo, zajem in obdelavo podatkov, krmiljenje, informacijske sisteme, računalniško komunikacijo ...

Višješolski program se izvaja na višjih šolah šolskih centrov na Ptuj, v Velenju, Novi Gorici, Kranju in Celju.

Slika vpisanih dijakov in študentov po programih in po letnikih je naslednja:

Program	1. letnik	2. letnik	1. in 2. letnik skupaj	Skupaj vseh
Srednja šola				
<i>Mehatronik operater</i>	242	116	358	512
<i>Tehnik mehatronike</i>	154	/	154	
Višja šola Mehatronika				
Redni	381	83	464	935
Izredni	207	264	471	
Skupaj mehatronikov srednješolcev in višješolcev				1447

Če upoštevamo dejstvo, da je za pojem mehatronika še pred tremi leti vedela le peščica ljudi, je številka 1447 dijakov in študentov na področju mehatronike presenetljivo dober dosežek. Seveda do tega ni prišlo slučajno. CPI je imel dvakrat prispevek v oddaji Moja soseska, ki jo vodi Sašo Hribar in jo posluša od 60.000 - 70.000 poslušalcev, z RTV Slovenija smo posneli prispevek o izobraževanju na področju mehatronike za oddajo Modro, objavljeni so bili članki v časopisju, obveščali smo šolske svetovalne delavke in delavce, pripravili smo promocijsko gradivo na temo mehatronike, šole oziroma šolski centri so o novih programih seznanjali lokalne osnovne šole, delodajalce ... In kot kaže, so napor obrodili sadove. Seveda se je ob tem izkazalo tudi tisto, česar smo se po tihem vsi bali - na račun mehatronike se je zmanjšal vpis na strojne in elektro šole, kar samo po sebi ne bi bilo nič hudega, če slovensko gospodarstvo ne bi prav tako, kot potrebuje mehatronike, potrebovalo tudi elektrikaarje in strojnike, in to na vseh zahtevnostnih stopnjah. Vendar je to posledica dinamičnega procesa proizvodnje in storitev na svetovni, in ne samo na slovenski ravni. Nova odkritja, novi izdelki, nove tehnologije zahtevajo nove poklice, nekateri stari poklici pa lahko tudi odmrejo.

Problem, ki se pojavlja na področju mehatronike (in tudi na drugih področjih), je oprema. Opremljenost slovenskih šol je relativno dobra, vendar ne taka, kot bi si želeli. Šole se opremljajo preko Ministrstva za šolstvo in šport, na podlagi projektov opremljanja, ki jih v sodelovanju s šolami pripravi CPI, vendar so ta sredstva zelo omejena. Druga pot je lastno opremljanje šol iz virov, ki jih ustvarijo šole same ali pa s pomočjo sodelovanja gospodarstva, pri čemer ta zadnji način ni sistematičen, ampak je bolj odraz dobrih stikov šole oziroma njenega ravnatelja ali direktorja z lokalnim okoljem. Vsekakor bi si na področju poklicnega in tehniškega izobraževanja želeli več in zmogljivejše opreme, vendar se je ob dejstvu, da je ta oprema ponavadi zelo draga in da hkrati relativno hitro zastara, treba zavedati, da bomo do te opreme prihajali počasi in da je treba optimalno izkoristiti to, kar že imamo. Se pa hkrati pojavljajo tudi navezave šol, fakultet in podjetij, ki skupaj razvijajo didaktično opremo za usposabljanje dijakov in študentov, kar je vredno vse pozornosti in bi bilo smiselno spodbujati ter širiti tudi na druge inštitucije.

Z namenom povezovanja gospodarstva in izobraževanja bo CPI v kratkem sklical sestanek ravnateljic in ravnateljev šol za mehatroniko ter elektro in računalniških šol in predstavnikov Društva mehatronikov Slovenije, na katerem naj bi se vsi spoznali in eden drugemu povedali, s kakšnimi težavami se pri svojem delu srečujejo in česa bi si želeli "z druge strani".

CPI seveda pozorno spremlja in evalvira izvajanje novih izobraževalnih programov. Rezultati, do katerih prihajamo s spremljavo, kažejo, da nove programe na področju mehatronike in nova izhodišča izredno pozitivno sprejemajo in ocenjujejo tako učitelji kot delodajalci, ki v veliki večini izražajo navdušenje in zadovoljstvo tako nad novim področjem kot nad izobraževanjem po novih izhodiščih.

Za konec pa izjava enega od najboljših učiteljev v programih mehatronike, ki mi jo je izrekel ob neki priložnosti: "Doslej sem bil učitelj, zdaj pa sem učitelj in sem električar in v tem uživam!"

Izkušnje pri vodenju projekta:

Biotehniška področja, najbolj učeča se okolja – izzivi za prihodnost

Vida Hlebec, KŠ GRM NOVO MESTO

Kmetijska šola Grm Novo mesto se je v imenu Konzorcija biotehniških šol Slovenije uspešno prijavila na razpis MŠŠ za sofinanciranje aktivnosti Posodabljanje in razvijanje izobraževalnih programov srednjega in višjega šolstva s področja kmetijstva in živilstva v letih 2004, 2005 in 2006.

S podpisom pogodbe o sofinanciranju projekta, ki smo ga poimenovali Biotehniška področja, najbolj učeča se okolja, se je konzorcij zavezal izvesti naslednje aktivnosti:

- a) Strategijo izobraževanja in usposabljanja na področju kmetijstva in živilstva.
- b) Posodobitev obstoječih in razvijanje novih programov izobraževanja in usposabljanja.
- c) Širitev sistema zagotavljanja kakovosti.
- d) Preprečevanje osipa.
- e) Vzpostavitev Medpodjetniškega izobraževalnega središča.

Projekt se je izvajal od avgusta 2004 do novembra 2006. Financiran je bil iz sredstev Evropskega socialnega sklada (75 %) in lastnih sredstev MŠŠ (25 %).

Odgovornost za projekt je nosil KŠ Grm Novo mesto, prek katerega je potekalo tudi financiranje projekta. Projekt je vseh 11 oz. v začetku 12 biotehniških šol, ki so se v konzorcij povezale 24. marca 2004, močno povezal, in sicer s številnimi skupnimi aktivnostmi. Okrepilo pa se je tudi sodelovanje s strokovnimi institucijami, kot je Center RS za poklicno izobraževanje in Zavoda RS za šolstvo in šport, pa tudi s socialnimi partnerji ter z ministrstvi (poleg MŠŠ še MKGP in MOP).

Pogodba nas je zavezala k realizaciji zastavljenih aktivnosti, kjer je težišče dela predstavljalo prenovu programov. Ob izvajanju projekta so se v vsebinskem smislu pojavljale težave, ker smo se srečevali z določenimi razvojnimi vprašanji, na katera smo potrebovali odgovore strokovnih institucij in Strokovnega sveta za poklicno izobraževanje. Tako je delo na našem projektu omogočalo trasiranje poti za nadaljnje delo na prenovi programov.

Pri vodenju projekta smo pridobili tudi veliko izkušenj na finančnem področju. Tu je bilo še zlasti veliko težav zaradi spreminjanja navodil glede poročanja in v začetku tudi glede koriščenja sredstev. Šole smo že ob prijavi projekta v finančnem načrtu predvidele deleže rednih zaposlitev na projektu. V začetku je kazalo, da to ne bo mogoče izvesti, pozneje pa se je po-

Evropski socialni sklad kot instrument razvoja poklicnega in strokovnega izobraževanja v Sloveniji

5. septembra 2007 bo CPI na Bledu organiziral konferenco, ki bo posvečena pregledu ob koncu prvega obdobja črpanja sredstev iz Evropskega socialnega sklada. Na konferenci bomo govorili o razvojnem konceptu, pripravi programov, ocenjevanju in zaključevanju izobraževanja, usposabljanju učiteljev, preprečevanju osipa, vlogi partnerjev pri razvoju ter o prvih učinkih prenove. Na konferenco smo povabili tudi go. Ljudmilo Novak, slovensko poslanko v Evropskem parlamentu, in go. Marto Ferreira Lourenco, vodjo enote A.3 za poklicno izobraževanje in izobraževanje odraslih pri Evropski komisiji, da s svojim prispevkom obogatita program in mu dasta evropsko dimenzijo.

kazalo kot dobra praksa in priporočeno tudi za prihodnje projekte. Ker je bil odgovoren nosilec projekta KŠ Grm Novo mesto, smo imeli z drugimi šolami v konzorciju sklenjeno pogodbo o delu na projektu. Vloga naše šole do drugih šol je bila podobna vlogi nadzorne enote na MŠŠ do naše šole. Zahtevnost poročanja se je med projektom navadno stopnjevala in je zahtevala disciplino tudi znotraj konzorcija.

Moja ocena je, da bi morali naročnik del (MŠŠ) in odgovorni za črpanje sredstev ESF pri tako zahtevnih projektih neposredno seznaniti vse partnerje v projektu o zahtevah glede poročanja in potrebne dokumentacije.

Nova finančna perspektiva prinaša nove možnosti za črpanje sredstev ESF in s tem priložnosti za razvojno delo naših šol. Vodenje projekta in koriščenje sredstev ESF od vpletenih zahteva veliko discipline in odgovornosti, kar pa je včasih tudi priložnost za boljšo organizacijo lastnega dela.

EVROPA ZA VSEŽIVLJENJSKO UČENJE:

POGLED V PRIHODNOST

Maja Mihelič Debeljak, CMEPIUS

V Evropi smo si zastavili ambiciozen cilj postati na znanju temelječa vodilna svetovna družba. Znanje in inovativnost postajata vse pomembnejša tako v življenju kot v družbi.

To pa pomeni, da visokokakovostno osnovno, srednje in terciarno izobraževanje kot tudi poklicno in strokovno usposabljanje postajajo pomembnejši kot kdaj koli do zdaj.

ENOTNA STREHA ZA VSE PROGRAME IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA

Evropska komisija je v sodelovanju z vsemi državami članicami povezala različne pobude in programe s področja izobraževanja in usposabljanja pod eno streho, v **program Vseživljenjsko učenje**. Program nadaljuje aktivnosti prejšnjih programov (Socrates, Leonardo da Vinci, eLearning ...) in pobud, jih povezuje in vnaša nove aktivnosti. Ima, kot vsak do zdaj, svoje programsko obdobje, in sicer je to od

1. januarja 2007 do 31. decembra 2013 (7 let), ko bomo morda že razpravljali o novi, četrti generaciji programov.

BO NOVI PROGRAM NAMENJEN TUDI VAM?

Program Vseživljenjsko učenje je namenjen zelo širokemu obsegu ciljnih skupin, od vrtcev in naših najmlajših učencev do učiteljev, študentov, mladih delavcev, podjetij in izobraževalnih organizacij, društev in nevladnih organizacij in odraslih, ki se v svojem delovnem življenju in tretjem življenjskem obdobju spet vračajo k učenju. Program je široko zastavljen. Naj omenim le osrednja štiri vsebinsko vzporedna programska področja – stebre znotraj programa Vseživljenjsko učenje:

- Program **Comenius** je namenjen šolskemu izobraževanju in prinaša Evropo v šole in vrtce. Prispeva k razumevanju in sprejemanju raznovrstnosti evropskih kultur s pomočjo izmenjav in sodelovanja šol in vrtcev v različnih deželah.
- Program **Erasmus** je namenjen višjemu in visokošolskemu izobraževanju, ki s spodbujanjem mobilnosti študentov in strokovnega osebja ter sodelovanjem med organizacijami

terciarnega sektorja predstavlja »paradnega konja« programa.

- Program **Leonardo Da Vinci** se osredinja na poučevanje in usposabljanje vseh, ki so vključeni v poklicno in strokovno izobraževanje in usposabljanje ali so na trgu delovne sile in si prizadevajo pridobiti nove spretnosti za boljše zaposlitev.

- »Nikoli ni prepozno za učenje«, pa je osnovni moto programa **Grundtvig**, ki je namenjen izobraževanju in učenju odraslih.

Kot dopolnitev in nadgradnja osnovnih štirih programov pa so v okviru **Prečnega programa** na voljo 4 ključne aktivnosti, in sicer **razvoj politik, učenje jezikov, IKT v izobraževanju in usposabljanju ter diseminacija**.

In na koncu program Vseživljenjsko učenje vključuje tudi program **Jean Monnet**, ki je namenjen spodbujanju učenja in raziskovanja na področju evropskih integracij kot predmet na fakultetah.

Več o samih aktivnostih in možnostih vključevanja v posamezne zgoraj omenjene programe bomo opisali v naši prvi številki novega glasila, predvidoma jeseni.

KAKO BO POTEKALO IZVAJANJE PROGRAMA ?

Ministrstvo za šolstvo in šport RS je že v septembru 2006 uradno imenovalo Center za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja RS (CMEPIUS) za usklajevanje in izvajanje programa v Sloveniji za celotno obdobje 2007–2013. Vse informacije, stiki, usposabljanja, prijave in postopki izbora za decentralizirane aktivnosti bodo torej tudi v novem programu v Sloveniji potekali podobno kot do zdaj (seveda z upoštevanjem novosti, novih pravil in postopkov); tako smo za Vas spet ali še vedno ključni sodelavci in sodelavke na CMEPIUS-u. Seveda poleg CMEPIUS-a ostaja Evropska komisija, Direktorat za izobraževanje in kulturo, še naprej osnovni vir informacij programa na evropski ravni.

Program predvideva objavo treh razpisov v celotnem programskem obdobju. Prvi razpis je bil že izveden in smo na CMEPIUS-u v teku izbora, drugi razpis (ta bo veljal za obdobje 2008–2010) bo objavljen jeseni (predvidoma oktobra 2007), tretji pa bo veljal za zadnje triletno obdobje programa (2011–2013).

COMENIUS

Na Češkem rojen teolog in filozof **Johann Amos Comenius** (1592–1670) je bil eden glavnih oblikovalcev sodobnega izobraževanja, saj je verjel, da je izobraževanje namenjeno prav vsem.

ERASMUS

Erazem Rotterdamski (1466–1536), slavni nizozemski humanist in teolog, je poučeval v Parizu, Louvnu in Cambridgeu, ki še dandanes predstavljajo pomembna evropska izobraževalna središča.

LEONARDO DA VINCI

Italijanski vseznalec **Leonardo da Vinci** (1452–1519) še danes predstavlja vzor »renesančnega človeka«. Njegova zapuščina s področja umetnosti, znanosti, matematike, tehnike, literature in filozofije nam je že stoletja pravi navdih..

JEAN MONNET

V Franciji rojen Jean Monnet (1888–1979) je bil eden izmed arhitektov Evropske unije, saj je avtor »Schumanovega načrta«. Načrt je vodil v nastanek Evropskega združenja za premog in jeklo (ESCS), prvi korak na evropski poti integracije.

objavi sprejetja programa in prvega razpisa v Uradnem listu EU. O tem boste obveščeni tudi slovenski prijavitelji, saj bomo razpis ali povabilo k prijavam objavili v slovenskem dnevnem časopisu.

KO ŽELITE VEDETI VEČ?

Vse aktualne informacije o programu so Vam in bodo tudi v prihodnje, če ne drugje, gotovo na voljo na naših spletnih straneh.

Za vse informacije se torej lahko obrnete na CMEPIUS (www.cmepius.si), Ob železnici 16, 1000 Ljubljana ali na spletni strani Evropske komisije (http://ec.europa.eu/education/programmes/newprog/index_en.html).

Roki za prijavo aktivnosti bodo potekali vsako leto znotraj programskega obdobja. Vse vsebinske prednosti in tehnične zahteve, prijavi postopki, roki in druge tehnične zahteve bodo objavljeni v razpisih, splošne informacije o programu pa bodo pojasnjene v Vodniku za prijavitelje, ki bo na voljo takoj po

IN ŠE ...

Iskreno si želimo vsaj toliko ali še več skupnega sodelovanja z Vami kot v preteklem programskem obdobju (2000–2006), vsaj tako uspešnega in vsaj tako učinkovitega kot do zdaj. Srečno torej v novi generaciji programa Vseživljenjsko učenje.

GRUNDTVIG

Danski filozof, teolog, učitelj, zgodovinar in pesnik Nikolaj Frederik Severin Grundtvig (1783–1872) je postal oče ljudske univerze in bil neomajen podpornik izobraževanja odraslih že v svojem času.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO, ZNANOST IN ŠPORT

CMEPIUS

Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja objavlja

Povabilo k sodelovanju v pobudi »EVROPSKO JEZIKOVNO PRIZNANJE«

Evropski prioriteti v letu 2007 sta:

- začetno in stalno strokovno spopolnjevanje učiteljev jezikov
- večanje ponudbe jezikov in jezikovne raznolikosti

Informacije o pobudi Evropsko jezikovno priznanje, merila za izbor projektov in prijavi obrazec so dosegljivi na spletni strani www.cmepius.si (pod rubriko »Drugo: Evropsko jezikovno priznanje«) in pri koordinatorki pobude Evi Jurman, tel.: 01 58 64 232, e-naslov: eva.jurman@cmepius.si.

Rok za oddajo prijav je 28. 9. 2007.

Prijave pošljite na naslednji naslov:

CMEPIUS

Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja

Ob železnici 16

1000 Ljubljana

Prijavitelji bodo o izboru obveščeni do konca novembra 2007, zaključna slovesnost s podelitvijo priznanj pa bo decembra 2007.

KONFeT07 - Slovenska eTwinning konferenca.

VALORIZACIJSKA KONFERENCA SKRITI ZAKLAD

V sodelovanju z Ministrstvom RS za šolstvo in šport, Zavodom RS za šolstvo in s Centrom RS za poklicno izobraževanje bomo na CMEPIUS-u

organizirali nacionalno valorizacijsko konferenco Skriti zaklad s predstavitevami dobrih praks v okviru nacionalnih in mednarodnih projektov.

PRIZNANJA "ZLATI KABEL" NA LETNI KONFERENCI eTWINNING - KONFeT

Z novim šolskim letom se bo začel nov krog iskanja najboljših projektov eTwinning. Zmagovalni projekti bodo prejeli priznanje "Zlati kabel" na letni konferenci eTwinning - KONFeT, ki bo po-

tekala spomladi leta 2008. Dodatne informacije najdete na naših spletnih straneh, <http://www.cmepius.si>.

USPEŠNO IZVEDENA KONFERENCA THE VOICE OF USERS IN GUIDANCE

10. in 11. maja 2007 je v Grand Hotelu Union v okviru tematskega spremljanja Leonardo da Vinci potekala mednarodna konferenca The Voice of Users in Guidance. Konferenco je izvedel CMEPI-

US v sodelovanju z Islandsko nacionalno agencijo, kar predstavlja primer uspešnega sodelovanja in mednarodnega povezovanja. Dogodka se je udeležilo 119 udeležencev iz 26 držav; sodelovali so člani tematske skupine, izvajalci projektov, strokovnjaki in javni uslužbenci ter politični predstavniki. V sklopu konference smo organizirali sejem projektov, predavanja in delavnice ter podelili nagrade najuspešnejšim projektom s tega tematskega področja. Med prejemniki nagrad je bilo tudi slovensko podjetje KADIS s projektom Leonardo da Vinci ICTEM (leto prijave 2002 - <http://sl.kadis.si/druga-dejavnost/mednarodni-projekti/ictem/>). Udeleženci so lahko spoznali primere dobrih praks ter si pridobili nova znanja in spretnosti. Več informacij o delu Tematske skupine 1 (TG 1) in o konferenci lahko preberete na www.lmvet.net. Jeseni 2007 bo CMEPIUS na temo 'karijerne orientacije in svetovanja' organiziral nacionalno srečanje.

Prejemniki nagrad najuspešnejših projektov.

KONTAKTNI SEMINAR COMENIUS IN LEONARDO DA VINCI IN DELAVNICA eTWINNING

Jeseni bo CMEPIUS organiziral kontaktni seminar Comenius in Leonardo da Vinci in delavnico eTwinning, kamor bodo vabljeni učitelji iz vse Evrope. Tridnevno srečanje se bo vrtilo okrog

uporabe sodobnih tehnologij v izobraževanju. Podrobnosti o seminarju bodo objavljene na naših spletnih straneh, <http://www.cmepius.si>.

ROKI ZA PRIJAVO NA ŠTUDIJSKE OBISKE IN STALNA STROKOVNA SPOLNJEVANJA

Rok za prijavo na študijske obiske: 15.10.2007
Vse, ki bi se radi udeležili študijskega obiska, obveščamo, da je nov rok za oddajo prijav 15.10.2007. Dodatne informacije dobite pri koordinatorju (borut.korada@cmepius.si), na spletni strani CMEPIUS-a (www.cmepius.si) ali spletni strani Evropske komisije (www.studyvisits.net).

Rok za prijavo za Stalna strokovna spopolnjevanja v obdobju od 1. 2. 2008 do 31. 3. 2008 v podprogramih Comenius in Grundtvig: 31.10.2007
Dodatne informacije dobite pri koordinatorjih akcij: Comenius: Urša Bajželj (ursa.bajzelj@cmepius.si) Grundtvig: Kristjan Zemljčič (kristjan.zemljic@cmepius.si) oz. na spletni strani CMEPIUS-a.